

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera, v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupeného JUDr. Koljou Kubíčkem, advokátem se sídlem Urbánkova 3360, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, zastoupenému JUDr. Alanem Korbelem, advokátem se sídlem nám. 14. října 3, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2007, čj. 16/34759/2007/1502, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2009, čj. 9 Ca 197/2007 - 39,

t a k t o :

Věc **se postupuje** rozšířenému senátu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí žalovaného

Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 4. 2007, čj. 16/34759/2007/1502, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 9. 2. 2007, čj. MHMP-343551/2006/DOP-T/Dc, kterým magistrát uložil žalobci za porušení § 15 odst. 1 písm. f) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), pokutu ve výši 100 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

II. Řízení před městským soudem

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 25. 3. 2009, čj. 9 Ca 197/2007 - 39, zamítl.

Městský soud se neztotožnil s žalobní námitkou, podle níž napadené rozhodnutí nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu). Skutková zjištění byla podle městského soudu jednoznačně prokázána protokolem o provedené cenové kontrole a fotodokumentací, která je součástí spisu.

Dále městský soud neshledal důvodnou námitku, že žalobce splnil povinnost vyplývající z § 13 odst. 2 zákona o cenách, protože viditelně umístil na dveřích vozidla i na vnitřním ceníku ve vozidle informaci o ceně služby. Městský soud přisvědčil žalovanému, že cenou platnou v okamžiku nabídky, ve smyslu zmíněného ustanovení, nemůže být

cena, která je v rozporu s právními předpisy. Podle městského soudu by „(a)kceptování názoru žalobce ... znamenalo, že k řádnému splnění zákonem stanovené povinnosti informovat spotřebitele o platné ceně zboží či služby postačí zveřejnění v podstatě jakékoliv informace o ceně bez ohledu na to, zda příslušná komodita podléhá cenové regulaci a zda uváděná cena je s cenami úředně stanovenými (regulovanými) v souladu“. Žalobce označil nabízenou službu cenami převyšujícími úředně stanovené maximální ceny taxislužby na území hlavního města Prahy, proto nesplnil povinnost označit nabízenou službu platnou cenou. Námitka, že sazby cen v případě žalobce odpovídaly cenám zaneseným do taxametru, nemůže ovlivnit nastíněný závěr. Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že správní orgán neupřesnil v průběhu správního řízení ustanovení zákona o cenách, které měl žalobce porušit.

Městský soud shledal bezpředmětnou i námitku, že žalobce nabízel taxislužbu i mimo území hlavního města Prahy. Uvedl přitom, že „při provozování taxislužby na území hl. m. Prahy byl žalobce...povinen respektovat závazné právní normy upravující výši maximálních cen taxislužby“.

Dále městský soud nepřisvědčil námitce, že u žalobce byly dány důvody pro navýšení úředně stanovené maximální ceny podle § 2 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách (dále jen „vyhláška č. 580/1990 Sb.“). Namítané ustanovení na posuzovanou věc „vůbec nedopadá“, protože „žalobce provozuje přímo tu službu, jež je na území hl. m. Prahy regulována prostřednictvím úředně stanovené maximální ceny, a nikoli jiný druh služby stejného užití, který by se od taxislužby lišil některými určenými podmínkami“. Podle městského soudu byly „(m)aximální ceny taxislužby...stanoveny pro celé území hl. m. Prahy a pro všechna vozidla taxislužby jednotně, z čehož mj. vyplývá též nepřipustnost zohlednění vybavení konkrétního vozidla za účelem stanovení vyšší než úředně stanovené maximální ceny taxislužby“.

Městský soud nepřezkoumal námitku, podle níž úředně stanovené maximální ceny vychází z nereálné kalkulace vytiženosti vozidel, jejich pořizovací ceny či ceny nafty. Konstatoval přitom, že stanovení cen „spadá do výlučné pravomoci cenových orgánů“ a „rozhodnutí cenového orgánu o zařazení zboží (služeb) do seznamu zboží s regulovanými cenami podle § 10 zákona o cenách“ je podobně jako „obecně závazná vyhláška č. 24/2000 Sb. hl. m. Prahy“ pramenem práva. Regulace cen taxislužby na území hlavního města Prahy pak není nezákonná ani protiústavní.

Shodně s žalobcem městský soud uzavřel, že při vypracování dodatku č. 1 k protokolu o kontrole došlo k překročení zákonem stanovené lhůty. Městský soud však dodal, že se jedná o pořádkovou lhůtu, s jejímž překročením není spojena fikce vyhovění uplatněným námitkám.

Důvodná podle městského soudu nebyla ani námitka nedostatečného zdůvodnění výroku, kterým byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady správního řízení. Městský soud odkázal na § 79 odst. 5 správního řádu s tím, že žalobce vyvolal porušením právní povinnosti správního řízení a za toto porušení byl potrestán uložením pokuty. Odkaz správního orgánu na příslušná ustanovení právních předpisů byl postačující.

Městský soud nepřisvědčil námitce nedostatečného zdůvodnění výše uložené pokuty. Uvedl, že „*správní orgán vzal při stanovení výše pokuty v úvahu nejen všechna zákonem demonstrativně zmíněná kritéria, ale přihlédl též k dalším významným okolnostem (poškození dobrého jména hlavního města Prahy...)*“.

Dále městský soud doplnil, že považuje pokutu v uložené výši za přiměřenou okolnostem posuzované věci. Správní orgán nebyl povinen přihlížet k tomu, jak postupují při stanovení výše pokut pro obdobné delikty cenové orgány v jiných krajích. Námitka, že v jiném kraji dosud nebyla uložena pokuta v takové výši, nebyla důvodná. Přiměřenost výše uložené pokuty nelze poměřovat celkovou výší všech pokut uložených žalobci, nadto v případě, kdy se opakovaně dopouští téhož protiprávního jednání. Z namítané četnosti cenových kontrol nelze podle městského soudu „*dovozovat podjatost správního orgánu vůči osobě žalobce*“.

Konečně městský soud s odkazem na rozhodovací praxi Ústavního soudu neshledal důvodnou námitku likvidačního charakteru uložené pokuty.

III. Kasační stížnost

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, a z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy že v řízení před soudem došlo k vadě, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Především stěžovatel namítl, že rozhodnutí žalovaného nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu.

Dále stěžovatel poukázal na vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, protože městský soud nevyhověl návrhu na provedení důkazů prokazujících tvrzení o oprávněnosti zvýšení maximální úředně stanovené ceny dle vyhlášky č. 580/1990 Sb. Stěžovatel uvedl, že „*(s)oud přitom rozhodnutí o tom, že nebude doplňovat dokazování... v odůvodnění rozsudku v rozporu se zákonem nedostatečně odůvodnil – napadený rozsudek je tedy nepřezkoumatelný*“.

Stěžovatel uvedl, že neporušil § 15 odst. 1 písm. f) zákona o cenách. Zdůraznil přitom, že byl oprávněn v souladu s § 2 vyhlášky č. 580/1990 Sb. zvýšit úředně stanovenou maximální cenu taxislužby, protože v jeho případě existují „*odlišné určené podmínky*“ a dodal, že „*jedním z podstatných kritérií odlišných určených podmínek jsou mimo jiné náklady na pořízení vozidla a údržbu, náhradní díly, přičemž tyto položky dle názoru žalobce podstatně ovlivňují jakost poskytované služby zákazníkům...Odlišné určené podmínky jsou dány právě v případě žalobce, neboť službu taxi poskytuje zejména náročnějším zákazníkům, než jakým je*

tato služba poskytována v jiných případech, a je tak nucen poskytovat kvalitnější a tedy i nákladnější služby, což má za následek značné zvýšení ekonomicky oprávněných nákladů“. Městský soud se podle stěžovatele dostatečně nevypořádal s jeho námitkami.

Stěžovatel také namítl, že neporušil povinnost označit zboží cenou platnou v okamžiku nabídky (§ 13 odst. 2 zákona o cenách). Informace o ceně taxislužby byla totiž viditelně umístěna na dveřích vozidla i ve vnitřním ceníku. Tato skutečnost byla ve správním řízení nepochybně prokázána. Cena podle stěžovatele nepřekročila maximální přípustnou mez. Navíc *„i kdyby zveřejněná cena byla cenou vyšší než maximální přípustnou, pak by to nemělo za následek, že by taková cena byla neplatná v okamžiku nabídky“.* Teleologický výklad zmíněného ustanovení, provedený městským soudem, je podle stěžovatele chybný a nedostatečně odůvodněný.

Správní orgány podle stěžovatele nesprávně aplikovaly nařízení č. 20/2006 Sbírky právních předpisů hlavního města Prahy, o maximálních cenách osobní taxislužby. Stěžovatel zdůraznil, že *„žádnou přepravní službu v době kontroly neposkytoval, správní orgány v daném řízení tedy nemohou a neměly konstatovat, že by žalobce taxislužbu vykonával pouze na území obce – hl. m. Prahy“.*

Stěžovatel se také domníval, že správní orgán dostatečně neodůvodnil uložení povinnosti náhrady nákladů správního řízení.

Obdobně stěžovatel zopakoval žalobní námitku, že správní orgány řádně neodůvodnily výši uložené pokuty. Konstatoval, že *„žalovaný ji odůvodnil pouze obecnými konstatováními, odkazem na podklady pro rozhodnutí a na tvrzení MHMP“.*

Konečně stěžovatel namítl, že uložená pokuta má ve vztahu k jeho osobě likvidační charakter. Její výši považoval za nepřiměřenou i s ohledem na skutečnost, že cenu stanovil v dobré víře. Navíc pak *„nedošlo k poškození žádného cestujícího na ceně“.*

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V. Sporná otázka

Pro posouzení věci je podstatné zodpovědět otázku, zda je možné postihnout jako správní delikt podle § 15 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 13 odst. 2 zákona o cenách jednání poskytovatele služby, který informuje zákazníky o vyšší než úředně stanovené maximální ceně nabízené služby. Tato otázka není v dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena jednotně.

V rozsudku ze dne 30. 10. 2009, čj. 2 Afs 90/2009 - 68 (www.nssoud.cz), byl vysloven závěr, že ve smyslu zmíněných ustanovení není dostatečné informovat zákazníka o jakékoliv požadované ceně za nabízenou službu, ale pouze o ceně správné, tj. takové, kterou je poskytovatel služby oprávněn požadovat. Poskytovatel služby, jejíž cena je

úředně stanovena jako maximální, je tak povinen informovat své zákazníky o ceně odpovídající cenové regulaci.

V rozsudku ze dne 5. 11. 2009, čj. 1 Afs 60/2009 - 119 (www.nssoud.cz), bylo naopak konstatováno, že § 15 odst. 1 písm. f) zákona o cenách lze aplikovat jen tehdy, označí-li provozovatel taxislužby vozidlo klamavou cenou (neboť v rozporu s jím deklarovanou cenou bude svému zákazníkovi účtovat cenu odlišnou), nebo když provozovatel označí své vozidlo cenou, ale toto označení bude nesrozumitelné nebo neurčité, a konečně v situaci, kdy provozovatel neoznačí své vozidlo cenou vůbec. Existuje-li zákonná opora pro sankcionování provozovatele taxislužby za předražování poskytovaných služeb [§ 15 odst. 1 písm. a) zákona o cenách], není podle tohoto rozsudku důvod přisuzovat pojmu platnost v kontextu § 13 odst. 2 zákona o cenách význam ve smyslu souladu s právními předpisy (dovolenost).

Osmý senát Nejvyššího správního soudu se při předběžné poradě senátu přiklonil k názoru, že splnění povinnosti označit zboží cenou platnou v okamžiku nabídky dle § 13 odst. 2 zákona o cenách není dáno v případě označení zboží jakoukoliv cenou, ale jen takovou, která je v souladu s právními předpisy regulujícími její výši. V tomto směru tedy vychází z právního názoru druhého senátu a na odůvodnění jeho rozsudku pro stručnost v podrobnostech zcela odkazuje. Je-li smyslem relevantních ustanovení ochrana spotřebitele v tom směru, že mu zaručuje získání informací žádoucích pro učinění jeho spotřebitelského rozhodnutí, nelze vyložit pojem „platná cena“ tak, že by jí mohla být i cena, jež bude v rozporu s právními předpisy.

Osmý senát by se ovšem ocitl v rozporu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu při volbě kteréhokoli z nastíněných řešení. Věc proto v souladu s § 17 odst. 1 s. ř. s. postoupil rozšířenému senátu. Předmětem posouzení rozšířeného senátu by měla být zejména otázka, zda lze jednání, kdy poskytovatel služby informuje zákazníky o vyšší než úředně stanovené maximální ceně nabízené služby, postihnout jako správní delikt podle § 15 odst. 1 písm. f) zákona o cenách.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Rozšířený senát bude ve věci rozhodovat ve složení: JUDr. Josef Baxa, JUDr. Miluše Došková, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Jaroslav Vlašín, JUDr. Karel Šimka, JUDr. Jakub Camrda a JUDr. Marie Turková. Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení.

Účastníci se mohou vyjádřit k tomuto usnesení ve lhůtě jednoho týdne od jeho doručení.

V Brně 30. prosince 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu